Yaya Geçidinde Hız: Bilinçli Taksir

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	20.05.2026	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/452	2026/320	TCK 22/3, TCK 85/1, KTK 74, CMK 308

ÖZET

Yerleşim yerinde 72 km/s hızla seyreden, yaya geçidini bildiğini ve yayayı refüjde gördüğünü kabul eden sürücünün fren izi olmadan yayaya çarparak ölümüne yol açması bilinçli taksir sayıldı; Başsavcılığın basit taksir itirazı oy çokluğuyla reddedildi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yaya-gecidinde-hiz-bilincli-taksir-cgk-2026-320/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2025/452 E. , 2026/320 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 12. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 99-805

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Taksirle bir kişinin ölümüne neden olma suçundan sanığın 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 85/1, 62, 53/6 ve 63. maddeleri uyarınca 3 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, sürücü belgesinin 2 yıl süre ile geri alınmasına ve mahsuba ilişkin Ankara 39. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 13.10.2023 tarihli ve 99-805 sayılı hükmün sanık müdafii ve katılanlar vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 12. Dairesince 12.09.2024 tarih ve 2090-1742 sayı ile; İlk Derece Mahkemesinin mahkûmiyet hükmünün kaldırılmasına, sanığın bilinçli taksirli bir kişinin ölümüne neden olma suçundan TCK'nın 85/1, 22/3, 62, 53/6 ve 63. maddeleri uyarınca 4 yıl 5 ay 10 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, sürücü belgesinin 1 yıl süre ile geri alınmasına ve mahsuba karar verilmiştir. Bu kararın da sanık müdafii ve katılanlar vekili

tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 12. Ceza Dairesince 05.02.2025 tarih ve 3987-1171 sayı ile temyiz istemlerinin esastan reddi ile hükmün onanmasına karar verilmiştir.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 20.06.2025 tarih ve 55207 sayı ile; "...Sanığın olay günü yönetiminde bulunan vasıta ile saatte yaklaşık olarak 72 km hızla seyir hâlindeyken, olay yerinde ışık kontrollü ve ışık kontrolsüz yaya geçitleri olduğu hâlde, dalgınlıkla bunları kullanmayan, orta refüjden yola trafiğin akış hızını, araç yoğunluğunu gözetmeyerek koşar adımlarla hareket hâlinde olan ... ... 'a duramayarak çarpması, yaşımını yitirmesine neden olduğu süreçte, sanığın eyleminin TCK'nın 22/1,2. maddesi anlamında basit taksirle işlenmiş bir fiil olduğu sabit olup; bilinçli taksir hâlinde aranan, 'öngörülebilir nitelikteki neticeyi öngörmemesi,' 'öngörü ve kayıtsızlık' unsurlarının somut olayda mevcut olmadığı, olayın yaya geçidi üzerinde değil, yaya geçidinin 25 metresinde olduğu resmi evrak niteliğinde takdiri delil niteliğinde olan trafik kazası tutanağı içeriği ve tanıklar ..., ..., ..., ..., ... ve ...'un anlatımlarından anlaşıldığı İlk Derece Mahkemesi tarafından yapılan hukuksal nitelendirmenin olayın oluşuna uygun düştüğü; sanık hakkında taksirle bir kişinin ölümüne neden olma eyleminden ötürü yalnızca TCK'nın 85/1. maddesi uyarınca hüküm kurulması gerekirken, sanık hakkında bilinçli taksir varsayımına dayalı olarak TCK'nın 22/3. maddesi uyarınca artırıma gidilmesinin hukuka ve yerleşik içtihatlara açıkça aykırı olduğu," düşüncesiyle itiraz yoluna başvurmuştur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 12. Ceza Dairesince 08.09.2025 tarih ve 2020-6300 sayı ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; sanığın eylemini basit taksirle mi yoksa bilinçli taksirle mi gerçekleştirdiğinin belirlenmesine ilişkindir.

IV. OLAY VE OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;

Hükme esas alınan ve sanığın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 74. maddesindeki "Sürücüler, görevli bir kişi veya ışıklı trafik işareti bulunmayan ancak trafik işareti veya levhalarıyla belirlenmiş kavşak giriş ve çıkışları ile yaya veya okul geçitlerine yaklaşırken yavaşlamak, varsa buralardan geçen veya geçmek üzere bulunan yayalara durarak ilk geçiş hakkını vermek zorundadırlar.", 51. maddesindeki "Hız sınırlarına uyma" ve 52/1-a maddelerinde sayılan "Hızın gerekli şartlara uygunluğunu sağlamak" kurallarını ihlâl etmesi nedeniyle kazanın oluşumunda asli kusurlu, yaya ...'un ise kusurunun bulunmadığına ilişkin mahallinde yapılan keşif ve neticesinde düzenlenen 10.03.2023 tarihli bilirkişi heyeti raporu, raporda yer alan kaza yeri krokisi, Adli Tıp Kurumu Trafik İhtisas Dairesi tarafından düzenlenen 16.06.2023 tarihli rapor, olay yerini gösteren

tüm kamera kayıtlarının iyileştirilmesi sonucunda elde edilen görüntü kayıtları, görüntülere ilişkin adli görüntü ve adli iletişim tespiti inceleme uzmanı tarafından düzenlenen 18.05.2023 tarihli bilirkişi inceleme raporu ve soruşturma aşamasında dosyaya kazandırılan delillere dayanılarak hazırlanan 07.12.2022 tarihli bilirkişi raporunun sanığın ve orada bulunan kişilerin beyanlarına istinaden olay sonrasında düzenlendiğine dair tanık ifadeleri, olay mahallinde yaya geçidine ilişkin uyarı ve ikaz şeklinde yaya geçidi yaklaşım levhası olduğu, yol üzerinde yaya geçidine gelmeden 50 metre geriden yaya geçidine kadar asfalt zemin üzerinde seyreden araçlar için hız kesici çizgilerin ve olay mahallinin 109 metre ilerisinde ışıklı yaya geçidinin bulunduğu tespitlerini içeren 04.12.2022 tarihli kaza tespit tutanağı ve tüm dosya kapsamına göre;

Sanığın, 04.12.2022 tarihinde saat 14.04 sıralarında, açık havada, gündüz vakti, azami hız limitinin 50 kilometre/saat olarak belirlendiği yerleşim yeri içinde yer alan eğimsiz, sola hafif virajlı, zemini kuru, asfalt kaplamalı, üç şeritli ve bölünmüş yolda, Turan Güneş Bulvarını takiben Konya yolu istikametinden Doğukent Caddesi istikametine doğru 72 kilometre/saat hızla seyir hâlindeyken sağ tarafındaki yaya geçidinden yola girip karşıya geçen ve geçişini tamamlamak üzere olan yaya ...'a fren izi olmadan çarptığı ve adı geçenin kaldırıldığı hastanede hayatını kaybettiği hususlarında Özel Daire ile Derece Mahkemeleri arasında herhangi bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının itirazına dayanak teşkil eden delillerden;

04.12.2022 tarihli kaza tespit tutanağında; ölenin, Turan Güneş Bulvarı 638. Cadde istikametinden Milli Savunma Lojmanları istikametine doğru karşıdan karşıya geçtiği, ancak 25 metre uzaklıkta bulunan kontrolsüz yaya geçidini kullanmayıp yoğun, akıcı ve çok şeritli bulvarda 50 cm yüksekliğindeki orta kaldırım tretuvar üzerinden geçerek bulvarı kullanan araçların hızını ve uzaklığını kontrol etmeden yola çıktığı, bu esnada geçişe göre sağ yanından gelen sanığın kullandığı aracın kendisine çarpmasına sebebiyet verdiği, sanığın ise kontrolsüz yaya geçidini geçtikten sonra gidişe göre orta refüjden sağ tarafa doğru geçmekte olan ölene, seyir hızı ve şiddetiyle fren tedbirsiz olarak aracının ön kısımlarıyla çarptığı açıklamalarına yer verildiği,

Kaza tespit tutanağı ve soruşturma aşamasında dosyaya sunulan delillere istinaden hazırlanan 07.12.2022 tarihli bilirkişi raporunda; olay günü saat 14.10 sıralarında sanığın sevk ve idaresindeki araçla yolun sol tarafından karşıya geçmekte olan ölene çarpması şeklindeki olayda, sanığın Karayolları Trafik Kanunu'nun 52/1-a-b maddelerinde belirtilen kuralları ihlal etmesi sebebiyle tali; ölenin ise aynı Kanun'un 68. maddesindeki "Taşıt yolunun karşı tarafına geçmek isteyen yayaların taşıt yolunu, yaya ve okul geçidi ile kavşak giriş ve çıkışları dışında herhangi bir yerden geçmeleri yasaktır." kuralına aykırı davranışı nedeniyle asli kusurlu olduğunun değerlendirildiği,

Anlaşılmıştır.

Tanık ... soruşturma aşamasında; sol taraflarında ve önlerinde seyir hâlinde olan sanığın sağa manevra yapmak suretiyle durmaya çalışmasına rağmen ölene çarptığını, öleni yolda gördüğünü ancak hangi yönden ve nereden geldiğini bilmediğini,

Kovuşturma aşamasında; orta şeritte bulundukları sırada TRT Kavşağındaki alt geçitten çıktıktan sonra yolun hafif sola meylettiği virajlı bölümde, kendilerine göre sağ taraftan, yani MSB

Lojmanlarının bulunduğu yönden Çağdaş Market istikametine doğru ölenin hızla yola girdiğini gördüğünü, ancak bunun anlık bir görüntü olduğunu, önlerinde araç olduğu için geçiş aşamasına birebir şahit olmadığını, bulunduğu araç da dâhil olmak üzere trafiğin ortalama 60-70 km hızla seyrettiğini, ancak sanığın daha hızlı olduğunu, araçlarını Çağdaş Market'in önüne park ettikten sonra yardım için sanığın yanına gittiklerinde, sanığın kendisine sarılarak "Gördünüz değil mi? Önüme atladı, fren yaptım, duramadım!" dediğini, orada bulunan bir gencin de, ölenin refüjde olduğunu ve yola atladığını kesin olarak gördüğünü ifade ettiğini, hatta bu nedenle kendisinin gördüğü olaydan tereddüt duyduğunu,

Tanık ... soruşturma aşamasında; eşi tanık ...'de olduğu hâlde aracı ile seyir hâlindeyken olay yerine geldiklerinde sol önlerinde olan sanığın idaresindeki aracın fren yaparak sağa manevra yaptığını, o esnada da ölen yayanın havaya savrulduğunu gördüğünü, yayanın hangi yönden geldiğini görmediğini,

Kovuşturma aşamasında; olay sonrasında sanığın panik hâlde çığlık atarak bağırdığını, ambulans öleni aldıktan sonra Çağdaş Market'in önüne araçlarını park edip sanığın yanına gittiklerini, burada sanığın yanında bulunan genç bir şahsın, Çağdaş Market'in önünde bulunduğu sırada refüjde bulunan ölenin yola atladığını net olarak gördüğünü söylediğini, sanığın eşine sarılarak "Şahitsiniz değil mi? Önüme atladı!" gibi sözler söylediğini,

Tanık ...; aracı ile Gölbaşı istikametinden Turan Güneş istikametine doğru sanık ile aynı güzergâhta, orta şeritte yaklaşık 60-70 km hızla seyir hâlinde olduğunu, TRT binasının bulunduğu yerdeki alt geçitten çıktıktan sonra sanığın kendisini geçtiğini, yaklaşık 100 metre önünde seyrettiğini, ışıklı yaya geçidi olan kavşağa varmadan önce öleni, kendisine göre yolun sol tarafında bulunan refüjde, elinde beş litrelik su şişesi ve bir market poşetiyle gördüğünü, yönünün lojmanlara bakar şekilde olduğunu, sanığın ölenin hizasından geçtiği sırada aracın üzerine düştüğünü, akabinde sanığın hemen durduğunu, sanığın aracının ardından duran ilk sürücü olduğunu, kaza sonrasında beklemediğini, aynı gün sosyal medya hesaplarından kaza haberini gördüğünü ve bunun üzerine kazaya şahit olduğunu belirten bir yazı yazdığını, akabinde ifade vermeye gittiğini,

Tanık ...; üniversite öğrencisi olduğunu, olay anında ışıklı yaya geçidinin yakınında bulunan otobüs durağında olduğu sırada öleni, refüj üzerinde ve yönü lojmanlara taraf olacak şekilde gördüğünü, elinde bir poşet olduğunu hatırladığı ölenin birden yola adım atarak düştüğünü, düşmenin hemen akabinde da sanığın aracına çarptığını,

Tanık ... soruşturma aşamasında; idaresindeki aracıyla Turan Güneş Bulvarı üzerinde seyir hâlindeyken öleni, MSB Lojmanlarının yirmi metre gerisinde elinde poşetlerle lojman istikametine doğru karşıya geçmek üzere iken gördüğünü, orta refüje geldiğinde refüjün yüksek olması sebebiyle ölenin dengesini kaybederek tekrar yola indiğini ve geriye doğru birkaç adım attığını, orta şeride girdiğinde ise sanığın ölene çarptığını, ölenin orta refüj üzerinden kontrolsüzce yola indiğini, Kovuşturma aşamasında; olay anında arkadaşının aracıyla Oran semtinden Gölbaşı ilçesi istikametine doğru seyrederlerken ölenin Çağdaş Market istikametinden MSB Lojmanları istikametine yaya olarak geçtiğini düşündüğünü ve görmediği refüj üzerinde yalpaladığını fark

ettiğini, yüzünün hangi yöne dönük olduğundan emin olmadığını, elinde market poşeti gördüğü için ölenin Çağdaş Marketten geldiğini düşündüğünü, olaydan sonra aracı durdurduklarını,

Kaza tespit tutanağını düzenleyen tanıklar... ve ...; olay yerine geldiklerinde ölenin kaldırılmış olduğunu, kaza tespit tutanağını etrafta tanık olarak bulunduğu söylenen kişilerin anlatımları üzerine düzenlediklerini,

Beyan etmişlerdir.

Sanık; ... Üniversitesinde öğrenci olduğunu, olay sırasında Turan Güneş Bulvarından ikametinin bulunduğu Kırkkonaklar'a doğru seyir hâlinde olduğunu, TRT binasının bulunduğu yerdeki alt geçit çıkışından kısa bir süre sonra yaya geçidi olduğunu bildiğinden yavaşladığını, akabinde orta refüjde bir erkek silüeti gördüğünü, bu hizadan geçtiği sırada da ölenin aracının üzerine düştüğünü, kendisinin sağa manevra yaparak bir iki metre sonra durduğunu, tahminen 50-55 km hızla üç şeritli yolun sol şeridinde seyrettiğini, öleni refüj üzerinde gördüğünü, kaza sonrasında araçtan inip olaya müdahale etmeye çalıştığını, olay yerinde kazayı gören kişilerin olduğunu savunmuştur.

V. GEREKÇE

A. Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Ayrıntıları Ceza Genel Kurulunun 25.06.2025 tarihli ve 2025/12-5 E.- 2025/288 K., 26.06.2024 tarihli ve 2020/12-138 E.- 2024/206 K. sayılı içtihatları ile diğer müstakar kararlarında açıklandığı üzere;

Taksir; dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla, bir davranışın suçun kanuni tanımında belirtilen neticenin öngörülemeyerek gerçekleştirilmesidir (5237 sayılı TCK' madde22/2. maddesinde).

Kanunda öngörülen bu tanıma göre taksirli suçlarda;

1.Failin dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı iradi bir davranışı olmalı,

2.Failin hareketi ile netice arasında illiyet bağı bulunmalı ve netice faile objektif olarak isnad edilebilmeli,

3.Netice öngörülebilir olmalı,

4.Ancak fail tarafından öngörülememiş,

Bulunmalıdır.

Aynı maddenin 3. fıkrasına göre bilinçli taksir; "kişinin öngördüğü neticeyi istememesine karşın, neticenin meydana gelmesi hâlinde" söz konusu olacaktır.

Şu hâle göre, basit ya da bilinçli olsun, taksirle sorumluluktan bahsetmek için evvelemirde neticenin objektif olarak öngörülebilir/objektif olarak isnat edilebilir olması gerekir. Bu şart, kusur sorumluluğunun da temelini teşkil eder. Keza her halde failin dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranmış olması aranacaktır.

Basit taksirle bilinçli taksir arasındaki ayırıcı temel ölçüt; taksirde failin öngörülebilir nitelikteki neticeyi öngörememesi, bilinçli taksirde ise tipik neticeyi öngörmüş olduğu hâlde, öngördüğü neticenin meydana gelmemesi için gerekli tedbirleri almadan hareketine devam etmesidir. Bilinçli taksir hâlinde fail, öngördüğü neticeyi istememekte, bilgi, beceri, yetenek, tecrübe, teknik imkânlar vb. etkenlere güvenerek, neticenin meydana gelmeyeceğine inanmakta ve fakat kusurlu hareketine devam etmektedir.

B. Hukuki Nitelendirme

Sanığın, suç tarihinde saat 14.04 sıralarında, açık havada, gündüz vakti, azami hız limitinin 50 kilometre/saat olarak belirlendiği yerleşim yeri içinde yer alan üç şeritli ve bölünmüş yolda, 72 kilometre/saat hızla seyir hâlindeyken karşıya geçmekte olan yaya ...'a çarptığı ve meydana gelen kaza neticesinde adı geçen yayanın kaldırıldığı hastanede hayatını kaybettiği Derece Mahkemelerince kabul edilen olayda;

Her ne kadar kaza tespit tutanağı ve bu tutanağa istinaden hazırlanan 07.12.2022 tarihli bilirkişi raporunda, ölenin olay mahallinde bulunan kontrolsüz yaya geçidi yerine orta kaldırım üzerinden geçerek yola çıkmak suretiyle sanığın kullandığı aracın kendisine çarpmasına yol açtığı tespitlerine yer verilmiş ise de;

Yargılama aşamasında olay yerini gösteren tüm kamera kayıtlarının iyileştirilmesi sonucunda elde edilen görüntü kayıtları, görüntülere ilişkin adli görüntü ve adli iletişim tespiti inceleme uzmanı tarafından düzenlenen bilirkişi inceleme raporu ve bu tespitler neticesinde kovuşturma aşamasında Adli Tıp Kurumu Trafik İhtisas Dairesi tarafından tanzim edilen ve hükme esas alınan 10.03.20 23... .06.2023 tarihli raporlara göre, sanığın seyrine göre sağ tarafındaki yaya geçidinden yola girip karşıya geçen ve yaya geçidini bitirmek üzere olan ölene çapması neticesinde kazanın meydana geldiği belirlenmiştir. Bu nedenle sanığın ve olay mahallinde bulunan kişilerin beyanlarına istinaden sonradan düzenlenen kaza tespit tutanağı ile buna dayanılarak hazırlanan bilirkişi raporuna itibar edilmesi mümkün görülmemiştir.

Hükme esas alınan bilirkişi raporunda da yer verildiği üzere, kendi seyrine göre sağ tarafındaki yaya geçidinden yola girip karşıya geçen ve yaya geçidini bitirmek üzere olan ölene çarpmak suretiyle meydana gelen kazada tek ve asli kusurlu olan sanığın, olay mahallinde yaya geçidi olduğunu bildiğini ve öleni yaya geçidi yakınında gördüğünü savunması, yol üzerinde yaya geçidine ilişkin ikaz levhaları ile hız kesici çizgiler bulunmasına rağmen yaya geçidine yaklaştığında hızını azaltmayarak mevzuatın öngördüğü azami hızın üzerinde bir süratle seyrini sürdürmesi ve olay yerinde herhangi bir fren izinin tespit edilmemesi hususları birlikte değerlendirildiğinde; sıklıkla kullandığı güzergâhta yaya geçidi olduğunu bilmesine karşın mahal sınırların üzerinde bir hızla seyir hâlinde olduğu anlaşılan sanığın, öleni görmesine rağmen sürüş yeteneğine, şansına ve ölenin kendisini fark ederek tedbirli ve dikkatli davranacağına güvenerek seyrini sürdürdüğü, böylelikle öngördüğü ancak istemeden yol açtığı ölüm neticesi bakımından bilinçli taksir ile hareket ettiğinin kabulünde zorunluluk bulunmaktadır.

Bu itibarla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının reddine karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan Ceza Genel Kurulu ...; "Gerekçe bölümünde ayrıntılarına yer verilen açıklamalar doğrultusunda oluşturulduğu değerlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca ileri sürülen nedenlerin yerinde olduğu ve itirazın kabulü gerektiği anlaşılmakla; Sayın Çoğunluğun görüşüne muhalifim.",

Çoğunluk görüşüne katılmayan altı Ceza Genel Kurulu Üyesi de; itirazın kabulüne karar verilmesi gerektiği,

Düşünceleriyle karşı oy kullanmışlardır.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının REDDİNE,
2- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE,
20.05.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy çokluğuyla karar verildi.